

KLIIMAMINISTEERIUM

Anastassia Kovalenko-Kõlvart
Riigikogu korruptsioonivastane
erikomisjon
riigikogu@riigikogu.ee

Teie 10.08.2026 nr 2-7/26-206/1

Meie 28.08.2026 nr 3-18/26/3018-2

Vastus Riigikogu korruptsioonivastase erikomisjoni
kirjale

Austatud Anastassia Kovalenko-Kõlvart

Enne küsimustele vastamist peame asjakohaseks tuua välja olulisemad alused, viited ja protsessi lühikirjelduse:

Konkursi läbiviimist reguleerib Kliimaministeeriumi valitsemisalasse kuuluva riigimuuseumi juhi kandidaadile esitatavad nõuded ja avaliku konkursi läbiviimise kord <https://www.riigiteataja.ee/et/akt/113072023023?>, mis on kehtestatud muuseumiseaduse alusel, vastu võetud 11.11.2016 ning muudetud Kliimaministeeriumi loomise tõttu 2023 aastal ehk seda ei ole kuidagi kujundatud ümber kõnealuse konkursi korraldamiseks.

Konkursile esitas dokumendid 13 kandidaati. Kandideerimisdokumentide ülevaatamise järel kujunes eelvalik, mille tulemusel kutsuti testimisele ja komisjoni vestlusvooru neli kandidaati. Enne komisjoniga toimunud vestlust läbisid kandidaadid Tripod Grupp OÜ korraldatud juhi vaimse võimekuse ja isiksuse testid. Kõigi nelja kandidaadiga viidi vestlus läbi sama struktuuri alusel ning neid hinnati samade, eelnevalt koostatud kriteeriumide alusel. Vestlus hõlmas järgnevaid kategooriaid: motivatsioon, kompetentsid, orienteerumine valdkonnas, inglise keele oskus, sobivus organisatsioonikultuuri ja väärtustega ning tasu. Peale kandidaatidega kohtumisi, testitulemuste tutvustamist Tripod Grupp OÜ esindaja poolt ning arutelu tegi komisjon ettepaneku ministrile kohtuda 3 kandidaadiga. Pärast ministriga kohtumisi toimus komisjoni lõpparutelu, milles arvestati konkursi käigus esitatud dokumente, testimise ja komisjoni vestlusvooru tulemusi ning ministriga kohtumiste kohta komisjonile antud ülevaadet. Ministriga toimunud kohtumiste keskne teema oli kandidaatide tulevikunägemus Eesti Loodusmuuseumi ja Loodusmaja Taru juhtimisest, käivitamisest ning edasisest arengust. Ministriga kohtumised olid seega komisjoni lõpphindamise täiendav sisend, mitte iseseisev otsustusvoor. Lõpliku otsuse tegi komisjon hääletuse teel.

1. Kas ja kuidas pööras ministeerium käesoleval juhul tähelepanu Eesti Loodusmuuseumi põhimääruse ja Eesti Loodusmuuseumi käsitlevate teiste dokumentide loomise ja muutmise ülesannete täitmisega kaasnevatele huvide konfliktidele ja toimingupiirangute riskidele?

Selgitame huvide konfliktide ja toimingupiirangu riskide maandamisega seotud tegevusi ja asjaolusid lähtudes mh korruptsioonivastase seaduse nõuetest:

- Eesti Loodusmuuseumi põhimääruse muudatuse ettevalmistamine: KVS § 11 lg 3 p 1 järgi ei kohaldata toimingupiiranguid õiguse üldakti vastuvõtmisel ja selle vastuvõtmises või ettevalmistamises osalemisel. Eesti Loodusmuuseumi põhimäärus kehtestatakse ministri määrusega ehk tegemist on õiguse üldaktiga. Seega isegi juhul kui oli isikuid, kes põhimääruse muutmise ajal teadsid, et nad soovivad tulevikus kandideerida direktori ametikohale, ei saa väita, et on toimingupiirangut rikutud põhjusel, et KVS on selle olukorra otseselt toimingupiirangu alt välja jätnud.

- **Konkursimenetlus:** KVS konkursi ajal kehtinud versiooni 11 lg 1 järgi on ametiisikul keelatud toingu või otsuse tegemine, kui esineb vähemalt üks järgmistest asjaoludest: 1) otsus või toiming tehakse ametiisiku enda või temaga seotud isiku suhtes; 2) ametiisik on teadlik tema enda või temaga seotud isiku majanduslikust või muust huvist, mis võib mõjutada toimingut või otsust; 3) ametiisik on teadlik korruptsiooniohust. Punktide 2 ja 3 muudatused jõustusid 19.07.2026 järgmiselt: 2) ametiisik on teadlik tema enda või temaga seotud isiku olulisest majanduslikust või muust huvist, mis võib mõjutada toimingut või otsust, 3) kehtetu. Toimingupiirangu rikkumise oht esineks kui kandidaat osaleks enda konkursi tingimuste koostamises, kandidaatide hindamises, komisjoni moodustamises või muus tema kandidatuuri konkreetset puudutavas otsuses. Selgitame, et kõikidel kandidaatidel puudus ligipääs konkursiinfole, ükski kandidaat ei osalenud konkursitingimuste koostamisel (konkursiteade, vestluse hindamiskriteeriumid), kandidaatide hindamisel ega konkursikomisjoni otsuste tegemisel. Seega toimingupiirangu rikkumise risk oli maandatud, sest ükski kandidaat ei olnud seotud konkursikriteeriumide koostamisega ega saanud kujundada neid või otsuseid endale sobivaks.

- **Võrdne kohtlemine lähiaja ülesannete osas:** kandidaadile esitatavate nõuete ja hindamisel käsitletavate asjaolude kujundamisel lähtuti Kliimaministeeriumi valitsemisalas kuuluva riigimuuseumi juhi kandidaadile esitatavate nõuete ja avaliku konkursi läbiviimise korrast. Nimetatud korra § 3 lõige 2 näeb ette, et muuseumi eripärast tulenevalt võib konkursikuulutuses igal üksikul juhul esitada kandidaadile täiendavaid nõudeid. Seega võimaldab kord konkursikuulutuses arvestada konkreetse muuseumi eripära ja lähiaja ülesandeid, sealhulgas uue Loodusmuuseumi avamise, Taru toimimise tagamise ning asutuse arendusvajadustega seotud pädevusi. Võrdne kohtlemine konkursil oli tagatud nii läbi konkursikuulutuses toodud info kajastamise kui ka konkursi käigus. Kuulutuses oli toodud mh info: Loodusmuuseum haldab ja koordineerib ka loodusmaja Taru kompleksi. Lähiaastate peamised ülesanded: uue Loodusmuuseumi avamine ja tulemuslik käivitamine; elanikkonna keskkonnateadlikkuse kasvatamine; loodusmaja Taru toimimise tagamine. Kui konkursi korraldamise ajal on teada, et asutuse ülesanded või tegevuskeskkond lähiaastatel oluliselt muutuvad, on põhjendatud ja läbipaistev kajastada seda ka konkursikuulutuses. See võimaldab kandidaatidel hinnata ametikoha tegelikku sisu, lähiaja väljakutseid ja ootusi enne kandideerimisotsuse tegemist. Vastupidine olukord, kus teadaolevaid olulisi arenguid konkursikuulutuses ei kajastataks, asetaks kandidaadid ebaselgemasse olukorda ega toetaks konkursi läbipaistvust. Käesoleval juhul olid uue Loodusmuuseumi avamine, Taru toimimise tagamine ja asutuse arendusvajadused konkursikuulutuses avaldatud lähiaastate ülesannetena ning seetõttu oli nende käsitlemine kandidaatide hindamisel põhjendatud.

2. Kas ja kuidas arvestati Eesti Loodusmuuseumi alusdokumentide väljatöötamise ülesande täitmise ja Eesti Loodusmuuseumi juhi valikuprotseduuride koosmõju ja võimalikku huvide konflikti riski?

Kavandamisel olev Eesti Loodusmuuseumi põhimääruse muudatus ei olnud üksnes ühe kandidaadi käsutuses olnud info, samuti ei ole õigusloome protsess selline, kus protsessis osalejad saaksid eelnõusid endale sobivaks kujundada. Põhimääruse muutmise ettevalmistamine on ministeeriumi ja asutuse tavapärane tööprotsess, milles osales lisaks Riina Roosipuule ka teisi ministeeriumi teenistujaid ning mille kohta andis sisendi ka Eesti Loodusmuuseum (Heidi Jõks). Seetõttu ei saa üksnes asjaolust, et mõni kandidaat oli tööalaselt seotud põhimääruse muudatuse ettevalmistamisega, järeldada keelatud eelise või konkursil osalemist välistava asjaolu olemasolu. Põhimääruse muudatuste versioon saadeti ELMi direktorile sisendi andmiseks 8. mail, misjärel on toimunud erinevaid arutelusid ja tehtud muudatusi esmases eelnõus.

Oluline on ka, et põhimääruse muudatus ei ole lõplikult otsustatud ning selle lõplik sisu selgub tavapärase menetluse käigus. Kavandatavad muudatused puudutavad eeskätt asutuse sisemist juhtimiskorraldust ja asedirektoriga seotud regulatsiooni kujundamist; hetkeversioonis ei ole direktori ülesannete sõnastust muudetud. Selline ettevalmistamine ja sõnastuse täpsustumine on õigusakti muutmise tavapärane osa ega anna iseenesest alust järeldada varjatud konkursieelse olemasolu.

Ainuüksi kandidaadi varasem tööalane kokkupuude muuseumi, Taru ülesannete või põhimääruse muudatuse ettevalmistamisega ei ole õiguslik alus kandidaadi konkursil osalemise piiramiseks ega tähenda automaatselt ebavõrdset kohtlemist. Lubamatu eelise järeldamiseks peaks olema tuvastatav konkreetne mitteavalik info, mida teistel kandidaatidele ei olnud võimalik teada ning mis mõjutab hindamist või valikuotsust. Sellist asjaolu ei nähtu.

Vestlusvooru küsimustik ja hindamisvorm käsitlesid lisaks kandidaadi motivatsioonile ja ametikohast arusaamisele ka organisatsiooni juhtimist, inimeste juhtimist, suhete ja koostöö juhtimist, kommunikatsiooni, eelarvestutust, inglise keele oskust ning sobivust organisatsioonikultuuri ja väärtustega. Küsimustikus olid eraldi käsitletud uue Loodusmuuseumi avamine, Taru toimimise tagamine ja täiskasvanute keskkonnateadlikkuse kasvatamine. Need teemad olid otseselt seotud konkursikuulutuses avaldatud ülesannetega.

3. Millal algas Eesti Loodusmuuseumi põhimääruse muutmise ettevalmistamine ning kes olid selle eelnõu koostajad?

Põhimääruse ettevalmistamine algas mais 2026. a. Eelnõu ettevalmistamises ja koostamises osalesid järgnevad teenistujad: kantsler Marten Kokk, asekancler Kadri Land, Loodusmaja juht Riina Roosipuu, personaliosakonna juhataja Ingrid Saar, kommunikatsiooniosakonna juhataja Karoli Noor, kliima ja keskkonnahoidliku majanduse osakonna juhataja Laura Remmelgas, nõunik Mairi Enok ja kohalike omavalitsuste nõunik Rene Reisner, õigusosakonna juhataja Eda Pärtel, nõunikud Annemari Vene ja Kristina Parnaul-Ollik, Rahandusministeeriumi õigustalituse juhataja Marju Lepik ja Justiits- ja Digiministeeriumi keeleteimetaja. Loodusmuuseumi poolt osalesid Loodusmuuseumi direktor Heidi Jõks, direktori asetäitja keskkonnahariduse ja näituste alal Egle Hecht ja uue Loodusmuuseumi projektijuht Mairo Hirno.

4. Milline oli Riina Roosipuu roll põhimääruse ja selle seletuskirja ja sellega kaasnevate materjalide koostamisel? Palun kirjeldada tema konkreetseid tööülesandeid.

Riina Roosipuu koordineeris eelnõu ettevalmistamist ja koostamist.

5. Millal sai ministeerium teada, et Riina Roosipuu kandideerib Eesti Loodusmuuseumi direktori ametikohale?

Kõikide kandidaatide puhul sai ministeerium nende konkursil osalemist teada, kui isikud esitasid kandideerimisdokumentid. Riina Roosipuu esitas oma kandideerimisavalduse ja dokumentid 25. juunil 2026.

6. Kas Riina Roosipuu osales põhimääruse ettevalmistamises ka pärast seda, kui ta oli otsustanud või väljendanud kavatsust direktorikonkursil kandideerida? Kui jah, siis miks ei peetud vajalikuks tema taandamist?

Riina Roosipuu esitas oma kandideerimisavalduse ja dokumentid 25. juunil 2026 ja jätkas kõigi oma tavapärase teenistusülesannete täitmist, sh põhimäärusega seotud tegevusi. Kandideerimisdokumentide esitamine iseenesest automaatselt ei tähenda, et isik peaks taanduma kõigist oma tavapäraestest teenistuslikest tööülesannetest või et tema edasine osalemine asutuse töökorraldust puudutavas ettevalmistavas töös oleks õigusvastane. Taandamise vajadus tekiks eelkõige juhul, kui isik osaleks enda kandidatuuri puudutava otsuse tegemisel, mõjutaks konkursi tingimusi või hindamiskriteeriume enda kasuks või kasutaks põhimääruse ettevalmistamise kaudu sellist mitteavalikku eelinfot, mis andis talle teiste kandidaatidega võrreldes sisulise ja hindamist mõjutanud eelise. Eelpool selgitasime, et KVS § 11 lg 3 p 1 järgi toimingupiiranguid ei kohaldata õiguse üldakti vastuvõtmisel ja selle vastuvõtmises või ettevalmistamises osalemisel.

Kordame, et Riina Roosipuu ei osalenud ei enne ega pärast kandideerimisdokumentide esitamist konkursi tingimuste, hindamiskriteeriumide, komisjoni töökorralduse või enda kandidatuuri

hindamise kujundamises. Põhimääruse ettevalmistamine oli eraldiseisev asutuse töökorraldust puudutav protsess ning Taru ja uue Loodusmuuseumi käivitamisega seotud ülesanded olid konkursikuulutuses avaldatud kõigile kandidaatidele. Seetõttu ei saa üksnes põhimääruse ettevalmistamisega seotud teenistuslikust kokkupuutest järeldada automaatset huvide konflikti ega taandamiskohustust.

7. Miks ei avalikustatud kandidaatidele enne kandideerimist põhimääruse eelnõud või vähemalt selle peamisi muudatusi, arvestades, et need muutsid oluliselt direktori ametikoha sisu?

Põhimääruse muudatuste eelnõu ei olnud konkursi väljakuulutamise ega kandideerimistähtaaja ajal lõplikult otsustatud ega kehtestatud dokument, vaid ettevalmistamisel olev õigusakti eelnõu, mille sisu võis tavapärase kooskõlastamise ja menetluse käigus veel muutuda. Seetõttu ei olnud põhjendatud käsitada eelnõu teksti konkursi siduva alusdokumendina ega lisada seda konkursikuulutusele dokumendina, millest kandidaadid peaksid lähtuma kehtiva ametikoha kirjelduse või lõpliku töökorraldusena.

Samuti ei ole õige järeldada, et eelnõuga muudeti direktori ametikoha õiguslikku sisu viisil, mis oleks eeldanud põhimääruse eelnõu tervikteksti avaldamist konkursi lisana. Kavandatud muudatused puudutasid eelkõige Eesti Loodusmuuseumi kui asutuse tegevusvaldkonna ja põhiülesannete täpsustamist keskkonnahariduse ja -teadlikkuse keskuse ning loodusmaja Taru koordineerijana, samuti võimalust täiendada asutuse sisemist juhtimisstruktuuri asedirektori ametikohaga. Põhimääruses sisalduvat direktori ülesannete regulatsiooni ei olnud kavas muuta. Direktor jääb ka kavandatavate muudatuste korral asutuse juhiks ning vastutab asutuse eesmärkide saavutamise, põhiülesannete täitmise, töökorralduse ja ressursside kasutamise eest. Asedirektori ametikoha loomise võimalus ei asenda direktori rolli ega muuda konkursil olnud ametikohta teiseks ametikohaks. Eelnõu praeguse seletuse järgi on asedirektori koha loomise eesmärk võimaldada paremini ja efektiivsemalt korraldada muuseumi ülesannete täitmist. Asedirektoriga sõlmib töölepingu direktor, asedirektor osaleb muuseumi juhtimises enda juhitud valdkonnas, esindab muuseumi oma pädevuse ning direktorilt saadud volituste piires ja täidab direktori antud ülesandeid. Seega on tegemist direktori juhtimisvastutust toetava töökorraldusliku lahendusega, mitte direktori ametikoha õigusliku põhisisu muutmisega.

Kandidaatidele avaldati konkursikuulutuses need sisulised lähiaja arengud ja ülesanded, mis olid direktori ametikoha täitmisel olulised. Kuulutuses olid nimetatud uue Loodusmuuseumi avamine ja tulemuslik käivitamine, elanikkonna keskkonnateadlikkuse kasvatamine ning loodusmaja Taru toimimise tagamine. Samuti oli kuulutuses märgitud, et Loodusmuuseum haldab ja koordineerib loodusmaja Taru kompleksi ning uus Loodusmuuseum avab seal ukse 2027. aastal. Seega said kandidaadid enne kandideerimist teada ametikoha lähiaja sisulised juhtimisülesanded ja tegevuskeskkonna, milleks direktorit otsiti.

Põhimääruse eelnõu detailne tekst, sealhulgas asedirektori võimaliku ametikoha ja ülesannete kirjeldus, ei olnud kandideerimise ajal kehtiv õiguslik alus ega siduv ametijuhend. Poolelioleva eelnõu lisamine konkursikuulutusele oleks võinud jätta eksliku mulje, et eelnõu tekst on juba lõplikult otsustatud ning et kandidaate hinnatakse selle detailse sõnastuse alusel. Konkursi korraldamisel tuli lähtuda kehtivatest nõuetest, avaldatud konkursikuulutusest ja kandidaatidele ühetaoliselt teatavaks tehtud ametikoha lähiaja sisulistest ülesannetest.

Kandidaatide võrdse kohtlemise seisukohalt oli määrav, et kõigil kandidaatidel oli konkursikuulutuse kaudu sama teave ametikoha põhinõuete, kandideerimistingimuste ja lähiaja sisuliste ülesannete kohta. Võrdne kohtlemine ei tähenda, et kandidaatidele tuleb avaldada iga menetluses oleva ja veel muutuda võiva õigusakti eelnõu detailne tekst, vaid seda, et konkursil osalemiseks ja ametikohast arusaamiseks oluline teave tehakse kandidaatidele ühetaoliselt teatavaks. Käesoleval juhul olid ametikoha lähiaja sisulised ülesanded kuulutuses avaldatud.

Lisaks oli kõigil huvitatud isikutel võimalik küsida töö sisu kohta täpsustusi konkursikuulutuses toodud kontaktisikult. Seetõttu ei saa põhimääruse eelnõu tervikteksti või asedirektori rolli puudutavate kavandatavate sätete avaldamata jätmisest järeldada kandidaatide ebavõrdset kohtlemist ega konkursi õigusvastasust.

Konkursi õiguspärasuse seisukohalt oli oluline, et ametikoha põhinõuded, kandideerimistingimused ja direktori lähiaja sisulised juhtimisülesanded olid kõigile kandidaatidele ühetaoliselt teatavaks tehtud. Need olid konkursikuulutuses avaldatud.

8. Kas ministeerium hindas enne konkursi väljakuulutamist, kas põhimääruse ettevalmistamises osalenud ametniku kandideerimine võib tekitada huvide konflikti või vähemalt sellise mulje? Kui jah, siis millised olid selle hinnangu järeldused?

Enne konkursi väljakuulutamist ei saanud ministeerium hinnata konkreetse ametniku kandideerimisest tulenevat huvide konflikti, kuna sel ajal ei olnud teada, kes konkursil kandideerivad. Huvide konflikti või taandamise vajadust saab hinnata konkreetsete asjaolude ilmnemisel, mitte abstraktselt võimaliku tulevase kandideerimise põhjal.

Põhimääruse muudatuste ettevalmistamine ja direktori konkurss olid eraldi menetlused. Põhimääruse muudatuste ettevalmistamises osalemine toimus teenistuslike ülesannete raames ning see ei välista iseenesest isiku õigust osaleda hiljem avalikul konkursil. Samuti ei tulenenud sellest automaatselt toimingupiirangut, kuna tegemist oli õiguse üldakti muudatuste ettevalmistamisega ning korruptsioonivastase seaduse § 11 lõike 3 punkti 1 kohaselt ei kohaldata toimingupiiranguid õiguse üldakti vastuvõtmisel ega selle vastuvõtmises või ettevalmistamises osalemisel.

Pärast kandideerimisdokumentide esitamist ei ilmnunud asjaolusid, mis oleksid andnud aluse Riina Roosipuu taandamiseks või tema kandideerimise välistamiseks. Ta ei olnud konkursikomisjoni liige, ei osalenud enda kandidatuuri hindamisel ega konkursi lõppotsuse tegemisel. Samuti olid ametikoha lähiaja sisulised ülesanded, sealhulgas uue Loodusmuuseumi avamine, loodusmaja Taru toimimise tagamine ja keskkonnateadlikkuse kasvatamine, konkursikuulutuses kõigile kandidaatidele ühetaoliselt avaldatud.

Seetõttu ei olnud enne konkursi väljakuulutamist võimalik ega vajalik teha konkreetse kandidaadiga seotud huvide konflikti hinnangut ning konkursi käigus ei ilmnunud asjaolusid, mis oleksid tinginud Riina Roosipuu taandamise või kandideerimise välistamise.

9. Kes kuulusid konkursikomisjoni ning mis oli konkursikomisjoni koostamise alus ja põhimõtted?

Komisjoni moodustamist reguleerib Kliimaministeeriumi valitsemisalasse kuuluva riigimuuseumi juhi kandidaadile esitatavad nõuded ja avaliku konkursi läbiviimise korra § 6. Komisjoni koosseisu osas selgitame, et konkursi läbiviimise kord ei sätesta kohustust kaasata valikukomisjoni kindla eriala või konkreetse muuseumivaldkonna esindajat. Komisjoni koosseis kujundati selliselt, et hinnata kandidaadi sobivust riigimuuseumi tippjuhiks, sealhulgas organisatsiooni, inimeste, koostöö, kommunikatsiooni ning administratiiv- ja finantsjuhtimise vaates. Komisjoni kuulusid juhtimise, valitsemisala koordineerimise, personali ja kommunikatsiooni eest vastutavad isikud. Arvestades, et konkursikuulutuses oli rõhk nii uue Loodusmuuseumi avamisel, Taru toimimise tagamisel, keskkonnateadlikkuse kasvatamisel, organisatsiooni juhtimisel, koostööl kui ka avaliku sektori toimimise tundmisel, oli komisjoni koosseis eesmärgipäraselt põhjendatav. Välise muuseumi- või loodushariduse eksperdi kaasamine võib olla teatud juhtudel kaalutav, kuid kohaldatav kord seda kohustusena ette ei näe ning eksperdi puudumine ei tähenda konkursikorra rikkumist. Samuti ei anna komisjonis eraldi looduse ainevaldkonna eksperdi puudumine alust järeldada, et kandidaatide võimekust Eesti Loodusmuuseumi juhtimisel ja põhiülesannete täitmise tagamisel ei hinnatud.

Konkursikomisjoni koosseis on avalik ning nähtav avaliku dokumendiregistri valikukomisjoni moodustamise dokumendis <https://adr.envir.ee/et/document.html?id=6d90f7fa-698d-4ee9-ba26-d796d1f05526>. Komisjon moodustati järgmises koosseisus: Marten Kokk, kantsler, komisjoni esimees; Kadri Land, asekancler, komisjoni aseesimees; Ingrid Saar, personaliosakonna juhataja; Karoli Noor, kommunikatsiooniosakonna juhataja; Marina Bantšenko, kantsleri nõunik, hääleõiguseta sekretär.

Komisjoni moodustamisel peeti silmas, et liikmete kompetents kataks tippjuhi vajalike oskuste spektri. Komisjoni esimees hindas kandidaatide terviklikku sobivust tippjuhiks organisatsioonis, kus on käimas suured muutused. Komisjoni aseesimehe roll oli hinnata kandidaatide võimekust Taru kui tervikliku keskkonnateadlikkuse keskuse juhtimisel, fookusega administratiiv- ja finantsjuhtimisel. Kommunikatsiooniosakonna juhataja roll oli hinnata kandidaatide visiooni Eesti inimeste keskkonnateadlikkuse tõstmisel. Personaliosakonna juhataja hindas kandidaatide nägemust personaliküsimustes. Kasutame mõistet tippjuht, sest olemasolev juht on samuti tippjuht, täpsemalt on tema ametikoha tunnus tippjuht 2.

10. Kas konkursikomisjonile anti enne kandidaatide hindamist teavet selle kohta, et üks kandidaatidest oli osalenud direktori ametikoha pädevusi kujundava põhimääruse ettevalmistamises?

Konkursikomisjonile ei antud enne kandidaatide hindamist eraldi teavet selle kohta, et üks kandidaat on osalenud Eesti Loodusmuuseumi põhimääruse muudatuste ettevalmistamises. Eraldi teavituseks ei olnud vajadust, kuna komisjoni liikmed olid oma ametialaste ülesannete ja rollide tõttu kursis nii Eesti Loodusmuuseumi lähiaja arengute, loodusmaja Taru käivitamise kui ka põhimääruse muutmise ettevalmistamise üldise kontekstiga ja protsessis osalejatega.

Selline teadlikkus oli komisjoni koosseisu arvestades tavapärane ja põhjendatud. Komisjoni kuulusid ministeeriumi juhtkonna ning personali- ja kommunikatsioonivaldkonna esindajad, kelle ülesanne oli hinnata kandidaadi sobivust juhtida ministeeriumi hallatavat riigimuuseumi olukorras, kus asutuse tegevuskeskkonnas olid ees olulised arengud. Vastupidi, juhtimislikult oleks ebatavaline, kui ministeeriumi juhtkond ja valdkonna eest vastutavad ametnikud ei oleks kursis valitsemisala asutuse lähiaja ülesannete ja ettevalmistamisel olevate põhimääruse muudatustega.

Kandidaatide hindamisel lähtuti konkursikuulutuses avaldatud nõuetest, eelistustest ja lähiaja ülesannetest ning konkursil kasutatud hindamisraamistikust. Põhimääruse eelnõu ei olnud konkursi siduv alusdokument ning komisjonil ei tekkinud üksnes rollipõhisest teadlikkusest põhimääruse muudatuste ettevalmistamise kohta eraldi menetluslikku kohustust. Komisjoni liikmete teadmine, et osa kandidaate oli teenistuslikult seotud põhimääruse muudatuste ettevalmistamisega, ei olnud rikkumine ega taandamisalus. Sellest ei nähtunud konkreetset huvide konflikti, toimingupiirangut ega asjaolu, mis oleks seadnud kahtluse alla komisjoni erapooletuse või kandidaatide võrreldava hindamise.

11. Kas ministeerium leiab tagantjärele, et kõigil kandidaatidel oli sisuliselt võrdne ligipääs informatsioonile tulevase ametikoha tegeliku sisu kohta? Palun põhjendada.

Jah, leiame, et kandidaatidel oli sisuliselt võrdne ligipääs infole tulevase ametikoha tegeliku sisu kohta. Selgitused on eelpool punktides sõnastatud.

12. Kas ministeerium on valmis avalikustama konkursi hindamiskriteeriumid, kandidaatidele antud kodutöö, hindamislehed ning anonüümitud punkttabelid?

Ministeerium on valmis avaldama konkursi läbiviimist ja hindamise üldist raamistikku puudutava teabe ulatuses, milles see on kooskõlas avaliku teabe seaduse, isikuandmete kaitse nõuete ja kandidaatide eraelu kaitsega. Eelkõige on võimalik selgitada kasutatud hindamismetoodikat, hindamisetappe, komisjoni töökorraldust ning konkursil kasutatud hindamisraamistiku põhimõtteid.

Konkursi läbiviimisel lähtuti viidatud korrast, mille § 8 lg 1 järgi võib hindamiseks võib kasutada järgmisi meetodeid: kandideerimisdokumentide analüüs, taustauuring ja -kontroll (ainult kandidaadi nõusolekul), intervjuu või tööalane hindamisülesanne, testimine ning muu asjakohane meetod. Lõike 2 kohaselt kandidaatide hindamise meetodid otsustab komisjon. Kord ei näe ette, et konkursikomisjon peaks enne hindamist kehtestama eraldi formaalse hindamismetoodika dokumendi.

Kandideerimiseks tuli kandidaadil saata enda CV ja essee teemal "Kuidas Loodusmuuseum saab olla eestvedaja täiskasvanute keskkonnateadlikkuse kasvatamisel?", muid täiendavaid kodutöid ei antud. Vastav info oli konkursikuulutuses.

13. Kas ministeerium kaalub konkursi õiguspärasuse ja usaldusväärsuse tagamiseks sõltumatu auditi või teenistusliku kontrolli läbiviimist?

Ministeerium ei pea vajalikuks praeguses etapis sõltumatu auditi või teenistusliku järelevalve läbiviimist. Ka päringutele vastamise käigus on hinnatud korrale vastavust ja dokumente üle vaadatud, ning ei ole tuvastatud sellist asjaolu, mis viitaks konkursi õigusvastasusele või kandidaatide tõendatud ebavõrdsusele kohtlemisele. Ministeeriumi hinnangul puudutavad avalikkuses tõstatatud küsimused suuresti seda, kuidas hinnata konkursi korralduslikke valikuid ja

nende piisavust, sh nt konkursikomisjoni koosseisu, kus avaldada infot konkursikuulutusest ja kaua, milline info täpselt kuulutuses peaks sisalduma või millised peaksid olema täpselt hindamiskriteeriumid vms. Ka on väidetud nagu oleks hindamiskriteeriume konkursi käigus muudetud, mis ei ole asjakohane. Sellistes küsimustes võibki olla erinevaid hinnanguid selle kohta, milline lahendus oleks olnud kõige parem, läbipaistvam või usaldust suurendavam. Samas ei tähenda eriarvamused konkursi korralduslike valikute üle iseenesest õigusvastasust. Konkurss oli avalikult välja kuulutatud, kandidaatidele olid avaldatud ametikoha põhinõuded ja lähiaja ülesanded ja kõigil oli võimalus esitada soovi korral küsimusi, komisjon oli moodustatud kehtiva korra alusel, vestlusvooru jõudnud kandidaate hinnati samade testide ja sama hindamisraamistiku alusel ning lõppotsus tehti komisjoni hääletuse teel. Kandidaadid ei omanud ligipääsu, ei kujundanud hindamiskriteeriume ega teinud toiminguid või otsuseid tulemuste osas.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Andres Sutt

energeetika- ja keskkonnaminister

- Lisad:
1. Hindamisel aluseks olnud vorm.
 2. Eesti Muuseumide Liidu ettepanek kontrollida Eesti Loodusmuuseumi direktori konkursi korralduse õiguspärasust (24.07.2026, e-kiri).
 3. Kliimaministeeriumi 30.07.2026 vastuskiri nr 3-18/26/2812-2.
 4. Eesti Muuseumide Liidu pöördumine seoses Eesti Loodusmuuseumi juhi konkursiga (05.08.2028 e-kiri).
 5. Kliimaministeeriumi 19.08.2026 vastuskiri nr 3-18/26/2812-5.

Ingrid Saar, 6256401

ingrid.saar@kliimaministeerium.ee